

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МАЛЯРСТВО

Освітня програма «Образотворче мистецтво»

Першого (бакалаврського) рівня

Спеціальність **023** «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

Галузь знань **02** Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 8 _від 18. 01. 2024_р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	малярство
Викладач (-і)	Якимечко Микола Богданович – доцент Сандюк Володимир Сергійович – доцент Сандюк Лариса Петрівна – ст. викладач
Контактний телефон викладача	Якимечко М.Б. +380679505937 Сандюк В.С.+380679480288 Сандюк Л.П.+380672719961
E-mail викладача	mykola.yakymechko@pnu.edu.ua volodymyr.sandyuk@pnu.edu.ua larisa.sandiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	42 кредити ЄКТС, 1260 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації із студентами проводяться відповідно до графіку розміщеного на інформаційному стенді та сайті кафедри. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальний курс «Малярство» – невід’ємна частина підготовки студентів освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво» в освоєнні живописної грамоти і має важливий освітньо-виховний вплив на формування художнього смаку і становлення особистості, розвиток творчих здібностей до художньої та педагогічної діяльності.</p> <p>«Малярство» - одна з найважливіших навчальних дисциплін у системі підготовки художника, яка розвиває вміння реалістично відобразити навколишнє середовище малярськими засобами, має необмежені можливості для творчого розвитку студентів і позитивно впливає на формування їх творчих якостей і високої художньої культури. Предмет вивчення навчальної дисципліни полягає в ознайомленні студентів з малярством як мовою образотворчого мистецтва, набутті ними відповідних теоретичних знань та практичних навиків і прагне розвинути в студентів образне і абстрактне мислення.</p> <p>Програма «Малярства» передбачає поєднання коротких ввідних лекційних матеріалів із практичним курсом і великим об’ємом самостійної роботи.</p> <p>Навчальний курс «Малярство» має на меті підготувати кваліфікованого фахівця (художника і педагога) з образотворчого мистецтва із високими духовними та культурними характеристиками, розвинутим творчим мисленням, відповідним професійним рівнем художньої майстерності.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	

Метою викладання дисципліни є: підготувати фахівця з високим рівнем віртуозності мислення і засвоєних навиків, здатного самостійно вирішувати завдання художньої і педагогічної діяльності. Володіти технологією і техніками малярства та застосовувати набуті знання і мистецький досвід у власній творчості.

Основні цілі викладання дисципліни:

- ознайомити студентів з техніками малярства і відповідним технологіями;
- навчити студента орієнтуватись у видах і жанрах мистецтва, користуватись виражальними засобами, стилістикою та мовою образотворення;
- засвоїти знання, уміння і навички, які дозволять студентові самостійно виконувати творчі завдання, а також застосовувати їх в мистецькій діяльності: пошук ідеї на стадії компонування, відбір кращого з ескізів, виконання картону в натуральну величину, переведення на підготовлену основу, створення композиції в матеріалі.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Програмні компетентності

ЗК 11.Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах.

ФК 6. здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

ФК 9. здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

ФК 13. здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 6.Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого мистецтва, та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	396
самостійна робота	852

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3,4,5,6,7,8	«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	2,3,4	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
------	--------	-------------------	-------------------

2 курс III семестр. (Залік).

Модуль 1. Жовткова і воскова темпері

Тема 1. Вступна лекція. Малярство як вид образотворчого мистецтва. Мета та завдання спецкурсу. Жовткова і воскова темпері. Основи, клеї, наповнювачі,	2		
--	---	--	--

пігменти, левкаси, покривні лаки.			
Тема 2. Декоративна композиція натюрморту з предметів побуту (вільна тема)		36	80
Тема 3. Композиція натюрморту з квітами і фруктами (вільна тема)		37	70
2 курс IV семестр. (Екзамен).			
Модуль 2. Сучасні синтетичні водорозчинні матеріали. Акрил і полівінілацетатна темпера.			
Тема 4. Технологічні особливості акрилу і полівінілацетатної темпері. Основи, клеї, ґрунти, рельєфні пасти, середники, лаки.	2		
Тема 5. Стилїзована композиція на тему Рїздва Христового або Великодня (вільна тема)		50	80
Тема 6. Композиція «Поезїя старого мїста» (вільна тема)		38	100
3 курс V семестр. (Залїк).			
Модуль 3. Казеїново-олїйна темпера			
Тема 7. Технологічні особливості казеїново-олїйної темпері. Основи, клеї, ґрунти, пігменти, середники, інструментарій. Особливості приготування емульсії	2		
Тема 8. Композиція на тему «Українське село», «Музика» (вільна тема)		30	60
Тема 9. Стилїзована композиція на тему «Щедра осїнь» або «Дари природи» (вільна тема)		28	60
3 курс VI семестр. (Екзамен).			
Модуль 4. Воскова емульсія			
Тема 10. Технологія приготування і технїка виконання. Основи, клеї, ґрунти, паволоки, інструменти.	2		
Тема 11. Фїгуративна композиція «Троїстї музики», «Танець», «Коляда» (вільна		30	60

тема)			
Тема 12. Фігуративна композиція «Материнство», «Ландшафтний пейзаж з людиною» (вільна тема)		28	60
4 курс VII семестр. (Екзамен).			
Модуль 5. Холодна енкаустика			
Тема 13. Технологія приготування і техніка виконання. Історія розвитку енкаустики (гаряча і холодна). Актуальність застосування. Основи. Інструментарій.	2		
Тема 14. Фігуративна композиція «Вертеп», «Козак Мамай» (вільна тема)		53	110
Тема 15. Фігуративна композиція «Театр», «Він і вона» (вільна тема)		50	100
4 курс VIII семестр. (Екзамен).			
Модуль 6. Олійна пастель			
Тема 16. Олійна пастель. Технологічні та технічні особливості. Основи. Лаки (фіксування).	2		
Тема 17. Фігуративна композиція «Родина», «Пори року» (вільна тема)		58	120
6. Система оцінювання дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Оцінювання результатів навчання проводиться з метою перевірки знань і вмінь студентів, встановлення якості набутих компетенцій, формування рейтингу успішності, мотивації студентів до систематичної праці. Оцінювання результатів навчання здійснюється на принципах систематичності, об'єктивності, прозорості та рівності вимог.</p> <p>Контрольні заходи включають поточний контроль, проміжний контроль, підсумковий контроль. Поточний контроль проводиться впродовж семестру та включає перевірку поетапної роботи над завданнями. Проміжний контроль проводиться наприкінці логічно</p>		

завершеної практичної роботи у формі відкритих оглядів, на яких можуть бути присутні викладачі кафедри.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці кожного семестру у формі кафедрального огляду, організованого студентами у формі експозиції. За результатами такого огляду виставляється підсумкова оцінка.

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Оцінювання результатів навчання відбувається згідно положення «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти визначені у Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника:

https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf

Семестровий (підсумковий) контроль з дисципліни «Малярство» проводиться у формі (заліку – 3 і 5 семестри, екзамену – 4, 6, 7 і 8 семестри.

Навчання оцінюється за 100 бальною шкалою.

Шкали оцінювання		
університетська	національна	шкала ЄКТС
90-100	відмінно	A
80-89	добре	B
70-79		C
60-69	задовільно	D
50-59		E
26-49		незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F

Оцінювання результатів навчання з дисципліни передбачає поточне оцінювання на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, а також складання заліку чи екзамену.

Загальна система розподілу балів за різні види робіт.

2 курс III семестр. (Залік).

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	
Тема 2	30
Тема 3	30
Самостійна робота	
Тема 2	20
Тема 2	20
Заг. к-ть	100

2 курс IV семестр. (Екзамен).

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	
Тема 5	15
Тема 6	15
Самостійна робота	
Тема 5	10
Тема 6	10
Екзамен	50
Заг. к-ть	100

3 курс V семестр. (Залік).

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	
Тема 8	30
Тема 9	30
Самостійна робота	
Тема 8	20
Тема 9	20
Заг. к-ть	100

3 курс VI семестр. (Екзамен).

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	
Тема 11	15
Тема 12	15
Самостійна робота	
Тема 11	10
Тема 12	10
Екзамен	50
Заг. к-ть	100

4 курс VII семестр. (Екзамен).

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	
Тема 14	15
Тема 15	15
Самостійна робота	
Тема 14	10
Тема 15	10
Екзамен	50
Заг. к-ть	100

4 курс VIII семестр. (Екзамен).

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Практичні заняття Тема 17	42
Самостійна робота	8
Екзамен	50
Заг. к-ть	100

Вимоги до
письмової роботи

Студенти виконують творчі завдання із самостійної роботи.

Під час самостійної роботи студенти виконують творчі роботи згідно тематики силабусу та завдань визначених викладачем. Це завдання переважно стосуються пошуку композиційного вирішення роботи.

Конвертація балів за кожну тему самостійної роботи:

4,6,7 семестри

Національна оцінювання	шкала	Конвертація у бали
5		10
4		8
3		5
2		-

3,5 семестри

Національна оцінювання	шкала	Конвертація у бали
5		20
4		15
3		10
2		-

8 семестр

Національна оцінювання	шкала	Конвертація у бали
5		8
4		6
3		4
2		-

Вивчення дисципліни передбачає складання всіма студентами екзамену. Екзамен проводиться в кінці 4, 6, 7, 8 семестрів. На екзамен виносяться окреме завдання, яке передбачає контроль навичок і знань з дисципліни «Малярство», здобутих студентами під час навчального семестру. Протягом часу, який виділений на екзаменаційне завдання з дисципліни, студент повинен розробити композиційно-образне вирішення роботи, тематика якої повинна відповідати змістовому модулю.

Конвертація балів за екзамен:

	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="699 197 906 367">Національна шкала оцінювання</td> <td data-bbox="906 197 1433 241">Конвертація у бали</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 367 906 412">5</td> <td data-bbox="906 367 1433 412">45-50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 412 906 456">4</td> <td data-bbox="906 412 1433 456">35-44</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 456 906 501">3</td> <td data-bbox="906 456 1433 501">25-34</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 501 906 546">2</td> <td data-bbox="906 501 1433 546">-</td> </tr> </table>	Національна шкала оцінювання	Конвертація у бали	5	45-50	4	35-44	3	25-34	2	-																																			
Національна шкала оцінювання	Конвертація у бали																																													
5	45-50																																													
4	35-44																																													
3	25-34																																													
2	-																																													
Практичні заняття	<p>Система оцінювання практичних занять визначена у Положенні про «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника».</p> <p>Конвертація балів з навчальної дисципліни за кожну тему практичного заняття:</p> <p>3, 5 семестр:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="609 949 906 1039">Національна шкала оцінювання</th> <th data-bbox="906 949 1050 1039">шкала</th> <th data-bbox="1050 949 1495 1039">Конвертація у бали</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="609 1039 906 1084">5</td> <td data-bbox="906 1039 1050 1084"></td> <td data-bbox="1050 1039 1495 1084">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="609 1084 906 1128">4</td> <td data-bbox="906 1084 1050 1128"></td> <td data-bbox="1050 1084 1495 1128">26</td> </tr> <tr> <td data-bbox="609 1128 906 1173">3</td> <td data-bbox="906 1128 1050 1173"></td> <td data-bbox="1050 1128 1495 1173">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="609 1173 906 1218">2</td> <td data-bbox="906 1173 1050 1218"></td> <td data-bbox="1050 1173 1495 1218">-</td> </tr> </tbody> </table> <p>4, 6, 7 семестр:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="609 1299 906 1388">Національна шкала оцінювання</th> <th data-bbox="906 1299 1050 1388">шкала</th> <th data-bbox="1050 1299 1495 1388">Конвертація у бали</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="609 1388 906 1433">5</td> <td data-bbox="906 1388 1050 1433"></td> <td data-bbox="1050 1388 1495 1433">15</td> </tr> <tr> <td data-bbox="609 1433 906 1478">4</td> <td data-bbox="906 1433 1050 1478"></td> <td data-bbox="1050 1433 1495 1478">12</td> </tr> <tr> <td data-bbox="609 1478 906 1523">3</td> <td data-bbox="906 1478 1050 1523"></td> <td data-bbox="1050 1478 1495 1523">7</td> </tr> <tr> <td data-bbox="609 1523 906 1568">2</td> <td data-bbox="906 1523 1050 1568"></td> <td data-bbox="1050 1523 1495 1568">-</td> </tr> </tbody> </table> <p>8 семестр:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="609 1648 906 1738">Національна шкала оцінювання</th> <th data-bbox="906 1648 1050 1738">шкала</th> <th data-bbox="1050 1648 1495 1738">Конвертація у бали</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="609 1738 906 1783">5</td> <td data-bbox="906 1738 1050 1783"></td> <td data-bbox="1050 1738 1495 1783">42</td> </tr> <tr> <td data-bbox="609 1783 906 1827">4</td> <td data-bbox="906 1783 1050 1827"></td> <td data-bbox="1050 1783 1495 1827">34</td> </tr> <tr> <td data-bbox="609 1827 906 1872">3</td> <td data-bbox="906 1827 1050 1872"></td> <td data-bbox="1050 1827 1495 1872">26</td> </tr> <tr> <td data-bbox="609 1872 906 1917">2</td> <td data-bbox="906 1872 1050 1917"></td> <td data-bbox="1050 1872 1495 1917">-</td> </tr> </tbody> </table>	Національна шкала оцінювання	шкала	Конвертація у бали	5		30	4		26	3		20	2		-	Національна шкала оцінювання	шкала	Конвертація у бали	5		15	4		12	3		7	2		-	Національна шкала оцінювання	шкала	Конвертація у бали	5		42	4		34	3		26	2		-
Національна шкала оцінювання	шкала	Конвертація у бали																																												
5		30																																												
4		26																																												
3		20																																												
2		-																																												
Національна шкала оцінювання	шкала	Конвертація у бали																																												
5		15																																												
4		12																																												
3		7																																												
2		-																																												
Національна шкала оцінювання	шкала	Конвертація у бали																																												
5		42																																												
4		34																																												
3		26																																												
2		-																																												
Умови допуску до підсумкового	Умови допуску до підсумкового контролю визначаються в Положенні про організацію освітнього																																													

контролю	<p>процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf) та згідно положення «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf</p> <p>Студент допускається до семестрового контролю при відсутності пропусків занять та виконанні усіх видів робіт передбачених силябусом навчальної дисципліни.</p> <p>Здобувач не допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він набрав менше ніж 25 балів. У цьому випадку йому у відомості робиться запис “не допущений” і виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача кафедри, виконання у визначений кафедрою строк, здобувачем вищої освіти додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p>
----------	---

Підсумковий контроль

Вивчення дисципліни передбачає залік в кінці 3 та 5 семестра.

Залік виставляється на останньому занятті. Оцінка у 100 – бальній шкалі формується як сума балів за практичні заняття та самостійну роботу студента.

Вивчення дисципліни передбачає складання всіма студентами екзамену в кінці 4, 6, 7, 8 семестра.

На екзамен виноситься окреме завдання, яке передбачає контроль навичок і знань з дисципліни «Малярство», здобутих студентами під час навчального семестру. Протягом часу, який виділений на екзаменаційне завдання з дисципліни, студент повинен зробити ескіз і виконати твір, тематика якого повинна відповідати змістовому модулю.

Конвертація балів за екзамен:

Національна шкала оцінювання	Конвертація у бали
5	45-50
4	35-44
3	25-34
2	-

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами практичних творчих робіт, ескізів, замальовок тощо.

Академічна доброчесність:

Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО:

1. Положенні про запобіганні академічному плагіату (нова редакція) у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>, метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

2. Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова

редакція),

<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагиату.pdf> , в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;

3. Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція), <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf> ,

в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски занять здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять, підготовки індивідуальних творчих завдань (проектів, презентацій, рефератів) та опрацювання літератури із лекційних курсів.

Додаткові бали

Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за написання рефератів, поглиблене вивчення певних питань за додатковою літературою з лекційних курсів; виконання додаткових завдань із практичних занять.

За рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів тощо, можуть присуджуватися додаткові бали.

Неформальна освіта

Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

1. Рекомендована література

1. Крамарчук Х., Мотиль Я., Білінська О. Історія мистецтва та архітектури. Частина І. Львів: Львівська політехніка, 2022. 176 с.
2. Демідко О. Історія образотворчого мистецтва та архітектури. Київ: Ліра - К, 2021. 182 с.
3. С'юзі Горж. Коротка історія мистецтва. Львів: Видавництво Старого Лева, 2021. 224 с.
4. Габора В. Архипенко в західноукраїнському мистецькому дискурсі. Львів: Піраміда, 2019. 300 с.
5. Клочко Д. 65 українських шедеврів. Визнані й неявні. Київ: ArtHuss, 2019. 256 с.
6. Опанас Заливаха. Альбом. Івано-Франківськ, Лілея-НВ, 2016

7. Феодосій Гуменюк: Альбом /Редактор-упорядник А.Маричевська. – Київ: ТОВ «СітіПрес Компані», 2010
8. Олександр Івахненко. Шевченко, Т. Г. Поезії в 2-х томах (1988)
9. Дубовик О. Живопис. Графіка / - Київ, 2007
- 10.Віктор Гонтарів. Зоряний віз Віктора Гонтаріва: альбом, "Софія-А", 2006
- 11.Микола Бідняк. Живопис, графіка. Книга-альбом, «Мистецтво», м. Київ, 2008 р.
- 12.Юрій Гуменний. Живопис. Альбом. Миколаїв , ПП Шамрай, 2007.
- 13.Юлія Бородай. Українська емаль. Український письменник, 2013
- 14.Овсійчук В. Українське малярство Х-ХVIII ст. Проблеми кольору / В. Овсійчук. - Львів :[б. в.], 1996.
- 15.Степовик Д. Історія української ікони Х-ХХ ст. / Д. Степовик. - К. [б. в.]

Інформаційні ресурси

Нариси з історії українського мистецтва <https://ukrartstory.com.ua/tekst-statti/ikonopis-chastina-2.html>

Викладач _____ доцент Якимечко М.Б.
доцент Сандюк В.С.
ст. викл. Сандюк Л.П.